

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	12 december 2023	n.v.t.

Onderwerp

Actualisatie strategie Circulair Zuid-Holland

Advies

1. Vast te stellen de strategie 'Samen bouwen aan een Circulair Zuid-Holland' waarin Gedeputeerde Staten aangeven wat de richting en inzet van de provincie Zuid-Holland is om uitvoering te geven aan de transitie naar een Circulair Zuid-Holland in de komende coalitieperiode
2. Vast te stellen het Statenvoorstel 'Samen bouwen aan een Circulair Zuid-Holland'
3. Vast te stellen de verwerking van de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Statenvoorstel 'Samen bouwen aan een Circulair Zuid-Holland'

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- de inleiding in de strategie namens het college te schrijven en door het college te laten ondertekenen;
- een zin aan het Statenvoorstel en de Actualisatie Strategie Circulair toe te voegen waaruit blijkt dat t.a.v. deze strategie brede afstemming heeft plaats gevonden en in lijn is met het ruimtelijk voorstel;
- het begrip inclusieve transitie uit te leggen, door hier bijvoorbeeld van te maken dat het van belang is om iedereen hierin mee te nemen;
- het begrip "abiotisch" uit te leggen;
- een check te doen op waarop wordt gedoeld met microplastics;
- in de stukken ook de notie te laten terugkomen dat zo veel mogelijk op circulariteit wordt ingezet maar dat dit niet altijd haalbaar is;
- in het Statenvoorstel en de strategie een zin op te nemen waaruit blijkt dat door de energietransitie een belangrijke stap wordt gezet in circulariteit maar dat dit onverlet laat dat ook dit gepaard gaat met het gebruik van schaarse grondstoffen waarbij het doel is deze zo veel mogelijk circulair te laten zijn.

Bijlagen

1. Strategie 'Samen bouwen aan een Circulair Zuid-Holland'
2. Statenvoorstel - Actualisatie strategie Circulair Zuid-Holland - DOS-2023-0004945
3. Verwerking van de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer
4. NSOB Rapport 'What got us here, won't get us there'

1 Toelichting voor het College

Een volledig circulair Zuid-Holland is al langer de ambitie van de provincie Zuid-Holland. We werken dan ook al enige jaren aan deze opgave. Maar we zien dat de huidige inspanningen onvoldoende zijn om het einddoel (en het tussendoel: 50% circulair in 2030) te halen, hetgeen ook wordt onderkend door onder meer de Randstedelijke Rekenkamer (RRK), de Nederlandse School voor het Openbaar Bestuur (NSOB) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). De strategie Circulair Zuid-Holland 2023 – 2027 die ter besluitvorming aan u voor ligt is een actualisering van het lopende circulaire beleid. De kern van deze actualisatie is als volgt:

1. *Impact is leidend*
Met onze inzet willen we verschil maken: minder grondstoffen gebruiken en een bijdrage leveren aan een toekomstbestendige samenleving
2. *Perspectief op Circulair Zuid-Holland*
We zien circulair als een bijdrage aan de maatschappelijke vraagstukken waar we als provincie aan werken.
3. *Verbreden en versterken van de circulaire beweging*
We richten ons op koplopers én brede groep daarachter. Bouwen doe je samen.
4. *Meerwaarde van de provincie*
We zetten in op zaken waar we als provincie verschil kunnen maken vanuit onze rollen en instrumenten.
5. *Richting geven en focus aanbrengen*
Met 8 bouwstenen brengen we focus aan in de uitvoering van deze strategie.

De acht bouwstenen bevatten nieuwe elementen, intensiveringen en accentverschuivingen. In de strategie vindt u de volgende bouwstenen:

Nieuw

- Inclusieve transitie: we willen een circulaire samenleving voor alle Zuid-Hollanders, waar de stem van inwoners doorklinkt in het provinciaal beleid en activiteiten, er toegang is tot betaalbare circulaire producten en de arbeidsmarkt voorbereid is op de transitie. Deze nieuwe bouwsteen richt zich daarop;

Intensiveren

- Circulaire innovatie: de circulaire maatschappij vraagt om nieuwe verdienmodellen, nieuwe marktketens, nieuwe grondstof- en nieuwe materialenstromen. Het is deze systeeminnovatie waar deze bouwsteen zich vooral op richt;
- Coalities en netwerken: een circulair Zuid-Holland vraagt veel van onze samenwerking met andere partijen. De netwerken en de coalities die eruit voortkomen hebben hun meerwaarde in de afgelopen jaren bewezen. Daarom bouwen we dit verder uit;
- Ruimte: circulaire bedrijvigheid vereist ruimte. Deze bouwsteen omvat de uitvoering van onze ruimtelijke circulaire strategie die eerder door GS is vastgesteld;
- Circulaire organisatie: door onze eigen inkoop, aanbesteding en opdrachtgeverschap circulair te maken dragen we rechtstreeks bij aan de circulaire opgave en geven we het goede voorbeeld aan anderen van wie wij ook circulaire keuzes verwachten;

Bijstellen

- Financiering en subsidies: financiering van circulaire initiatieven is nodig om te versnellen. Kaders, verzekeringen, certificeringen, risicomodellen en financieringsmogelijkheden sluiten nog niet goed aan op wat nodig is. In deze bouwsteen gaat het vooral om bestaande financierings- en subsidiemogelijkheden meer toe te spitsen op de circulaire transitie;
- Beleid en monitoring: het circulaire beleid landt in ons Omgevingsbeleid. Naarmate we verder komen in de transitie vraagt dat de vertaling van circulair naar de verschillende beleidsvelden van de provincie. Goed beleid vraagt om voortdurende monitoring: zijn we op de goede weg en doen we nog de goede dingen?
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving: VTH ondersteunt de circulaire transitie en waarborgt een gezonde en veilige leefomgeving. In deze bouwsteen inventariseren we belemmerende wet- en regelgeving en optimaliseren we ons VTH-beleid daarop.

Reflectie

De strategie 'Samen bouwen aan een Circulair Zuid-Holland' is gebaseerd op reflecties van zowel de Randstedelijke Rekenkamer (RRK), de Nederlandse School voor het Openbaar Bestuur (NSOB) als van onszelf, zoals te vinden in het voortgangsmagazine '[De reis & de bestemming](#)'. Het rapport van de NSOB is te vinden in de bijlage. De wijze waarop de aanbevelingen zijn verwerkt is te vinden in de strategie. De wijze waarop de aanbevelingen van het rapport van de RRK is te vinden in de bijlage 'Verwerking van de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer'.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 0,00
Programma : Ambitie 4 - Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's (in overeenstemming met financieel adviseur).

De financiële middelen die nodig zijn voor de uitvoering van de strategie zijn onderdeel van de Begroting 2024 en Voorjaarsnota 2024.

Juridisch kader

Geen bijzonderheden.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 5 februari 2020 is door Provinciale Staten de strategie 'Circulair Zuid-Holland: Samen Versnellen' vastgesteld (PZH-2019-717198154). Eind 2020 is tevens een lid-GS brief verstuurd naar Provinciale Staten over de voortgang van de strategie (PZH-2020-757939881). In 2021 (PZH-2022-795562715) en 2022 (PZH-2022-823247147) is de voortgang beschreven in een digitaal voortgangsmagazine.

Overige relevante besluitvorming:

- GS-brief Agenda circulair in provinciale opgaven (PZH-2022-817484796)
- Lid GS-brief Toezegging Cie RWE 'menukaart' circulair (PZH-2023-824019475)
- Eindrapport Randstedelijke Rekenkamer (PZH-2023-833177411)

3 Proces

De strategie 'Samen bouwen aan een Circulair Zuid-Holland' wordt in een opgemaakte versie – vergelijkbaar met de voortgangsmagazines - aangeboden aan Provinciale Staten.

Deze strategie is een document op hoofdlijnen. Het geeft de circulaire transitie in Zuid-Holland richting en ambitie voor de komende vier jaar. Ieder jaar vertalen we deze strategie naar activiteiten die deze richting en ambitie nader invullen. Gelijktijdig wordt de strategie verwerkt in het provinciale Omgevingsbeleid.

Voor 2024 gaat het b.v. om:

- Het voorzetten van bestaande vernieuwersnetwerken waaronder groene reststromen, Fair Solar Network en biobased bouwen;
- Het opstarten van een reparatiecoalitie om reparatie- en reparatiebedrijven op de kaart te zetten;
- Activatie van 10 krachtige en betrokken spelers (denk aan familiebedrijven, impactfondsen, en publiek gefinancierde organisaties) op medeverantwoordelijkheid om de circulaire transitie in Zuid-Holland te versnellen;
- Ondersteunen van doorbraakprojecten voor het (om)vormen van circulaire marktketens;
- Een ontwerp onderzoek naar ruimtelijke impact van een nieuwe marktketen;
- Gemeenten actief te ondersteunen met circulair een plek te geven in hun beleid en inkoop;
- Lobby richting rijk voor passende regelgeving. Hierbij gaat het o.a. om afval of grondstofexperimenteerruimte, complexe afvalstoffen wet- en regelgeving;
- Monitor circulair Zuid-Holland 2024 (aangepaste opzet t.o.v. 2022);
- Actualisatie van circulair in het Omgevingsbeleid.

4 Participatie en rolneming

De strategie is zowel intern als extern participatief opgezet. Intern hebben verschillende opgaves meegedacht en megeschreven aan de teksten. Extern hebben er 20 stakeholders (bijv. overheden, regioversnellers, Innovation Quarter, BlueCity en Economic Board Zuid-Holland) meegelezen met het eerste concept. Hun aanscherpingen zijn verwerkt of geven aanleiding om in gesprek te gaan om de uitvoering van de strategie te optimaliseren. In algemene zin geven ze ons een steun in de rug, en vragen ze aanvullend om in de komende periode meer richting te geven. Bijvoorbeeld door uitspraken te doen over de gewenste volgorde van toepassing van biograndstoffen of door ons uit te spreken over fossiele en lineaire bedrijvigheid. Ook vragen ze om doelen komende jaren concreter te maken, zodat er doelgerichter gewerkt kan worden.

5 Communicatiestrategie

De strategie wordt breed gecommuniceerd in de doelgroep en via onze eigen social media kanalen. Hier wordt in december een communicatieplan voor opgesteld door het team Circulair Zuid-Holland.